

Asia: LVM/1139/03/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntaudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntaudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot esityksestä

Esityksen tavoitteena on varmistaa maantieverkon valtakunnallinen yhtenäisyys sekä maanteiden riittävä palvelutaso joka puolella maata. Keskeisiä tavoitteita tähän liittyen ovat myös tienpidon laadun varmistaminen ja valvonnan parantaminen. Esityksen tavoitteena on osaltaan turvata tienpidon rahoituksen riittävyys uudessa tienpidon järjestämismallissa. Maantiet pysyvät valtion omistuksessa ja tienpitoa (mm. päivittäinen kunnossapito, ylläpito ja parantaminen) koskevat tehtävät siirtyvät maakuntaudistuksen myötä maakuntien tehtäviin. Valtion Väylävirasto toimisi tienpitäjänä ja vastaisi maantieverkon omistajan tehtävistä.

MaRa toteaa, että matkailuelinkeinon kannalta on tärkeää turvata valtion omistuksessa olevan maantieverkon valtakunnallinen yhtenäisyys ja riittävä palvelutaso ja hyvä kunto, vaikka tienpidon tehtävät siirtyvät maakuntaudistuksen myötä maakunnille. Yhtenäisyys voidaan turvata asianmukaisella yhteistyöllä valtion ja maakuntien välillä, valtakunnallisella ja maakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnittelulla ja niiden yhteensovittamisella, maakuntien yhteistyöllä enintään yhdeksällä tienpidon alueella ja tienpitoon osoitettavalla riittäväällä (erillis)rahoituksella.

Yleisperustelut

Lakiehdotuksen perusteluissa on tuotu esille maantieverkon tärkeä merkitys muun muassa elinkeinoelämälle. Sivulla 23 todetaan, että suomalainen yhdyskuntarakenne eroaa useimmista muista Euroopan maista. Suomi on pinta-alaltaan laaja ja harvaan asuttu maa, joten tieverkon tiheys on alhaisempi kuin monissa muissa maissa (0,31 km/km²). Maanteiden merkitys on kuitenkin merkittävä elinkeinoelämän ja ihmisten liikkumisen kannalta, sillä rautatie- ja lentoasemaverkosto eivät kata koko maan tarpeita. Edelleen perustelussa sivulla 41 todetaan, että toimiva

liikennejärjestelmä on keskeinen yritystoiminnan edellytys erityisesti Suomessa, jossa on pitkät etäisyydet ja niistä johtuen Keski-Eurooppaa korkeammat kuljetuskustannukset. Maantieverkko luo yrityksille edellytyksiä sujuviin ja turvallisiin kuljetuksiin kohtuullisin kustannuksin.

MaRa toteaa, että sujuvaa matkantekoa palveleva, hyvin kunnossa pidetty, kattava ja maksuton tieverkosto on tärkeää myös Suomen matkailuelinkeinolle. Maantieverkolla on merkitystä sekä matkailijoille että matkailualalla toimiville yrityksille, jotka ovat riippuvaisia siitä, että kohteeseen pääsee turvallisesti ja riittävän nopeasti eri puolilta maata kaikkina vuodenaikoina henkilöautolla ja linja-autoilla. Useille tärkeille matkailupaikkakunnille ei ole raiteita. Lentäminen on varsinkin sesonkiaikaan kallista tyyppilliselle lapsiperheelle. Autolla ajaminen lomalle on usein realistinen matkustusvaihtoehto perheelle. Usein lomakohteessa halutaan myös liikkua oman auton kanssa. Pitkät etäisyydet Suomessa asettavat haasteita myös matkailuelinkeinolle. Kun esimerkiksi Etelä-Suomesta ajetaan pohjoiseen lomalle kilometrejä kertyy vähintään 1500 ja parhaimmillaan 2500. Pitkät etäisyydet asettavat vaatimuksia toimivalle ja hyvin kunnossapidetylle maksuttomalle maantieverkolle sekä maantieverkon valtakunnalliselle yhtenäisyydelle.

Autolla tehty kotimaanmatkailu lisää kotimaista kysyntää, työllistää erityisesti kaupunkialueiden ulkopuolella ja tuo myös taloudellista hyvinvointia ruuhka-suomen ulkopuolelle. Kotimaan matkailu tuottaa paljon erilaisia verotuloja valtiolle. Maanteiden maksuttomuus on eräs kotimaan matkailun säilymisen ja kasvun edellytys.

Maksuttomalla ja hyvin pidetyllä tiestöllä on merkitystä myös Suomeen suuntautuvan matkailun kannalta. Esimerkiksi venäläisistä lähes 90 prosenttia saapuisi Suomeen autoilla. Henkilöautoilla saapuvia olisi lähes puolet. Suomi kilpailee venäläisistä matkailijoista muun muassa Baltian maiden ja Etelä-Euroopan maiden kanssa.

Kiertomatkailijat ovat Suomen matkailun kannalta tärkeä matkailijaryhmä. Kiertomatkailijat käyvät matkan aikana kahdessa tai useammassa maassa. Kiertomatkailijat muodostavat Suomen ulkomaanmatkailijoista lukumääräisesti merkittävän osan. Myös tälle matkailijaryhmälle on tärkeää maksuton ja hyvätasoinen tiestö ja toimivat liikenneyhteydet kokonaisuutena. Suomen eräs vahvuus matkailumaana on luonnossa olevat nähtävyydet, elämykset ja aktiviteetit. Nämä kohteet sijaitsevat usein etäällä kasvukeskuksista ja kaupungeista. Näiden matkailukohteiden elinkelpoisuus ja kannattavuus riippuu hyvästä saavutettavuudesta.

MaRa pitää tärkeänä, että liikennejärjestelmäsuunnittelussa varmistutaan siitä, että liikennejärjestelmä säilyy yhtenäisenä, vaikka tehtävät jakautuvat Valtiolle (Väylävirasto) ja maakunnille. Suomessa tulee toteuttaa pitkän tähtäimen tavoitteellista suunnittelua ja kehittää liikennejärjestelmää kokonaisuutena. Liikennejärjestelmäsuunnittelussa on tärkeää huomioida toimivan, kattavan ja maksuttoman maantiestön kehittämisen lisäksi myös toimivat joukkoliikenneyhteydet. Joukkoliikenneyhteyksien edistäminen ja yhteensovittaminen muun liikkumisen kanssa on merkityksellistä matkailuelinkeinon kannalta.

Lisätietoja antaa lakimies Kai Massa, 09-6220 2047, kai.massa@mara.fi

Kunnioitavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi	Veli-Matti Aittoniemi
toimitusjohtaja	varatoimitusjohtaja

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelu-alojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä ja kuntou-tumiskeskuksia, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, cateringyrityksiä, einess- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 2 800 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry